

Mattheus 13:19

“Als iemand het Woord van het Koninkrijk hoort en niet verstaat, zo komt de boze en rukt weg wat in zijn hart gezaaid was; deze is degene die bij de weg bezaaid is.”

Gemeente,

Waar het om gaat in de Bijbel is niet zo moeilijk. Waar het om gaat in ons leven is ook helder. Want het gaat in de Bijbel, in ons leven om geloof in Jezus Christus. Door het geloof in Jezus Christus worden zondaren zalig, behouden, gered. Dus daarover moet het gaan in de kerk, in de prediking.

Al een paar jaar geleden kreeg ik de gedachte: als ik ooit uit Waarder weg moet en weggeroepen wordt, dan wil ik nog preken over de gelijkenis van de zaaier. Een gelijkenis waarin het gaat over het geloof. Geloof in Jezus Christus, geloof dat vrucht draagt. Alleen in deze gelijkenis laat de Heere Jezus zien dat dat niet vanzelf spreekt. Dat dat er niet natuurlijk bij alle kerkgangers is. Dat er kerkgangers zijn, kunnen zijn, die wel in de kerk zitten, die wel lijken te geloven, maar bij wie het niet echt is. De gelijkenis noemt 3 categorieën mensen, hoorders, kerkgangers, bij wie het Woord toch niet tot echt geloof leidt. Vroeger noemde men dat wel: nabijkomend werk van de Geest, het komt nabij dichtbij, maar toch net niet erin. Algemeen werk van de Heilige Geest. Niet zaligmakend.

1 geen vrucht

Nou heb ik de indruk dat het daar in onze kringen de laatste tientallen jaren steeds minder over gaat. Maar heel weinig aandacht meer voor is. En het komt mij voor dat er in heel wat bijeenkomsten bijna helemaal geen aandacht voor is. Iedereen die meedoet, die geraakt lijkt door het Woord wordt direct als ware gelovige omhelst en aangenomen.

Nou is het waar dat we niet alle aandacht moeten geven aan schijn geloof. Niet driekwart van de preek en van alle preken hoeft hierover te gaan. De kracht van de verkondiging is te verkondigen wat het wel is, en wat het ware geloof is in zijn kracht. Maar het mag niet verzwegen worden. Jezus laat dat hier heel duidelijk merken. De gedachte: ga er nu maar vanuit dat wie in de kerk zit ook gelooft is wel een aantrekkelijke, een makkelijke, een geruststellende, maar een volstrekt onbijbelse misleidende, levensgevaarlijke.

Daarom hoop ik daar drie keer over te preken, vanochtend en 4 en 11 oktober om dan DV in de afscheidsdienst over het ware geloof te preken.

De Heere Jezus spreekt over het zaad. Er wordt gezaaid. Mensen horen het Woord. Het Woord van Koning Jezus. Jezus Christus, Die de satan heeft verslagen. De Zijn bloed heeft gestort tot verzoening van schuld. Die de Geest heeft verworven om harten te vernieuwen. Koning Jezus, Die Koning is van een Koninkrijk dat eeuwig zal zijn, dat onder de gunst van de Vader staat. En het zaad van het Woord roept ons en nodigt ons: kom tot deze Jezus. Bekeert u en gelooft in Hem.

Dat is het zaad van het Woord. Voor ieder hetzelfde. De boer heeft één soort zaad in zijn buidel, of in zijn machine zitten. En overal strooit of zaait hij hetzelfde zaad. Hetzelfde Woord, dezelfde Boodschap, van heil, dezelfde nodiging, dezelfde waarschuwing komt tot ons allemaal. Opdat wij komen en geloven. Vluchten vanuit onze nood en dood tot deze Koning, Die vrede en leven schenkt, vergeving en eeuwig leven. Ook u, ook jou geldt dit Woord. God ziet je zo graag komen tot Jezus Christus.

Alleen, dan blijken er 3 soorten hoorders te zijn die dit Woord niet met echt geloof ontvangen. Let wel: Jezus heeft het niet over mensen die onder het Woord weggaan. Die de kerkgang laten voor het was en van lieverlee nauwelijks of helemaal niet meer gaan. Nee, mensen die wel blijven komen, maar niet echt geloven.

En de eerste categorie bestaat uit de kerkgangers van wie geldt dat de vogels het zaad wegpikken. Jezus legt uit: die het Woord niet verstaan en de boze komt en rukt het weg. Er gebeuren twee dingen. Zij verstaan het Woord niet. Nou bedoelen wij daar vaak wat anders mee. Als u tegen mij zegt: ik versta het niet, dan bedoelt u: praat eens wat harder, of zet de microfoon wat harder, zodat ik het verstaan kan. Maar dat is het in de Bijbel niet. In de Bijbel is het precies wat de gelijkenis zegt: er wordt gezaaid, zaad valt op de grond, maar het zaad krijgt geen worteltjes in de grond, het wordt weggepikt. Het Woord hoor je, komt in je gedachten, maar krijgt de gelegenheid niet om wortel te schieten, om je gedachten te beïnvloeden. Het komt er niet van om erover na te denken. Het komt er niet van om er op door te denken: Koning Jezus, ken ik Hem al? Als ik Hem straks ontmoet, wat dan? De dag van mijn sterven, de dag van Zijn wederkomst, wat zal die mij brengen? Nee, zulke gedachten komen er niet. Voor het daartoe komen kan is het al weer weg. Het komt niet tot de vraag: o mijn ziel doorziet u uw lot, hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God? Het komt niet tot een vluchten tot Jezus: geef mij Jezus of ik sterf, buiten Hem alleen een eeuwig zielsverderf. Nee, nooit van gekomen. Nooit verstaan, doorgedrongen dat het van levensbelang is. Eeuwigheidsbelang.

Je blijft wel naar de kerk gaan, maar nooit verstaan, tot je doorgedrongen waar het om gaat. Dat zou u kunnen betreffen, of jou. We mogen niet op voorhand zeggen: o, dat zal hier niet zijn, wij komen naar de kerk, we luisteren mee, zelfs in coronatijd. Nee, zegt Jezus: luister naar Mij gelijkenis. Dat kan wel voorkomen, ook onder u, onder jou. Dat de vogels het Woord, het zaad weghalen, dat de duivel voorkomt dat het wordt verstaan en echt tot ons doordringt.

2 veel vogels

Hoe komt dat nou dat er mensen zijn die het Woord toch verkeerd gebruiken. Voor wie het Woord tot oordeel blijkt te zijn? Omdat zij het nooit verstaan.

Allereerst: zo zijn wij, zondaren. Zondaren zijn bij uitstek erop uit om het Woord dat hen zalig kan maken af te weren en af te stoten. Dat is onze dwaze zondigheid ten voeten uit.

Maar Jezus heeft ook een andere kant uitgelegd. We lezen in ons tekst: zo komt de duivel en rukt weg wat in zijn hart gezaaid was. Dat zijn zij die bij de weg gezaaid waren en de vogels kwamen en pikten het zaad weg.

En als we daarnaar kijken dan merken we dat dat ook als je het Woord mocht verstaan dat dat dan een strijd blijft. Ook als het Woord je tot geloof bracht tot bekering en je kwam tot Jezus. Gods genade en Geest opende je hart zodat je acht gaf op wat gezegd werd. Je dacht na over de dingen. God, sterven, eeuwigheid. De vraag hoe leef ik voor mijn Schepper, hoe sta ik voor mijn Rechter brak door en bracht tot de vlucht tot Koning Jezus. Om in Zijn armen te vinden vergeving en nieuw leven, eeuwig leven. Dank God ervoor, dank God er eeuwig voor.

Ook dan blijft het altijd weer een roeping en strijd om het Woord niet weg te laten pikken. Om de vogels weg te jagen. Die ervoor willen zorgen dat het Woord geen wortel schiet, niet in je gedachten komt, niet tot vragen en tot geloof leidt. We hebben op catechisatie wel eens hierover wat met elkaar nagedacht en dat zet ik wat op een rijtje.

Eén zo'n vogel is moeheid. Als je moe de zondag ingaat en je gedachten liggen lamgeslagen tegen de grond. Heel de week druk, te laat naar bed, ook zaterdagavond en te moe om echt goed op te kunnen nemen en na te kunnen denken over het Woord.

Een andere vogel is: te vol met gedachten zitten. De afgelopen week nog lang niet verwerkt hebben. Te weinig stille tijd gehouden om dingen voor God neer te leggen. Zaterdagavond ook nog weg en druk geweest en allemaal

indrukken gekregen, en zondag onder de preek zit ik eindelijk stil en kom ik tot rust en ... breken mijn gedachten los. Alles komt terug wat ik nog geen tijd had gegeven om te verwerken.

Na de dienst zijn er ook vogels. Maar al te graag. Ik heb wel vaker laten merken ik wat dubbel denk over de koffiegroepen. Heel mooi, dat jullie elkaar opzoeken en meenemen. Prima. Maar ik had er ook zorgen over oa hierom: als je met geen woord meer over de preek praat en het over van alles en nog wat hebt en druk doet, blijft er weinig van de preek hangen. Trouwens: dat geldt ons ouders evenzo al we na de kerk op koffiebezoek gaan en het gaat overal over, behalve over de preek wat die ons te zeggen had. Weg zaad.

En natuurlijk de vogel van het scherm. Groot of kleiner. Als we na kerktijd onze telefoon pakken of tv en we appen er op los, we kijken wat er langskomt, tot en met sport toe. Waar blijft het zaad?

Hoevaak komt het hierdoor er niet van om het Woord in je gedachten te laten komen. Je weet niet eens meer waar het over ging, je denkt er niet dieper over door, het brengt niet tot zelfonderzoek, niet tot wezenlijke vragen en gebeden, niet tot geloof en bekering.

Kijk, het lijken allemaal vrij onschuldige kleine dingen. Maar Jezus zegt er dit van: zo komt de boze. De duivel zit er dus achter, achter die dingen die we noemden. Die het liefst doet geloven: och, dit is zo erg niet, als je iemand doodslaat na kerktijd, ja dat kan niet, maar deze dingetjes.....och, geeft dat nou, misschien niet ideaal, maar och.... Zo komt de boze! Satanisch is dat dus.

Daarentegen denken we ook eens na: wat kan helpen? Welke dingen kunne helpen om goed gebruik van het Woord maken?

We kunnen dan wat dingen omdraaien. Zorgen dat je uitgerust in de kerk komt en meeluistert. De week vooraf, de zaterdag vooraf er rekening mee houden. Zeker op zaterdagavond.

Biddend naar de kerk gaan. Voor kerktijd. Stukje lezen van de preek als je dat al weet uit de kerkbode. Biddend je hart voor de Heere openleggen. Smekend om rust, om ontvankelijkheid, om bewaard te blijven voor afdwalen en ja-maar onder de preek, smeken om zegen, om heil.

Misschien wat opschrijven van de preek. In je telefoon zetten. Kan ook na thuiskomst. En elke dag nog eens even overlezen en doornemen in je stille tijd. Er tijd voor uittrekken.

Een hele goede: erover praten na afloop. Dat helpt om het bij te laten blijven. Wie alleen is, kan dat niet. Of per telefoon misschien toch wel. Maar in huwelijk en gezin de stilte eens doorbreken en eens aan je ouders vragen:

wat spreek u aan in de preek? Misschien zijn ze wel zo blij als je dat eens vraagt. Maak er op de koffiegroep een vast punt van: noem eens iets wat je aansprak, wat je belangrijk vond in de preek.

En: en dat heb ik best vaak gehoord als God echt in iemands leven kwam: na kerktijd als je thuiskomt eerst even naar je kamer. Je hart uitstorten, biddend de preek verwerken, smekend om vrucht. Dat is toch niet gek? Even Gods aangezicht zoeken op uw kamer. Als de preek, de indrukken nog vloeibaar zijn om zo te zeggen, nog niet gestold, uitgieten voor God.

Zouden dat geen middelen, wapens zijn, om de boze weg te jagen, die vogels?

Het is zo erg als het daar niet van komt. En je blijft wel kerkganger, maar je verzwaart je oordeel, week in week uit. Jezus zei eens: "Ziet dan toe hoe gij hoort".

3 wel vergelding

Nu kunnen we ons afvragen, en dat hoop ik steeds te doen, zijn daar Bijbelse voorbeelden van? Bijbelse voorbeelden van mensen die het Woord hebben gehoord, maar het toch nooit verstaan hebben? Die zich niet bekeerd hebben?

Ja, de Heere Jezus heeft het Zelf genoemd in hoofdstuk 11 van Mattheus. Daar noemt Jezus 3 steden: Chorazin, Bethsaida en Kapernaum. Kapernaum is de bekendste denk ik. Daar heeft Jezus gewoond vanaf Zijn 30^e ongeveer. Jezus is geboren in Bethlehem, na de vlucht naar Egypte zijn Jozef en Maria met Hem in Nazareth gaan wonen, waar Hij opgegroeid is, en in Mattheus 4:13 staat dat Hij in Kapernaum is gaan wonen. Precies na de doop in de Jordaan en de verzoeking in de woestijn. Dus direct na het begin van Zijn openbare ambt. In Kapernaum woonde Hij, en vanuit Kapernaum trok Hij het land door. Chorazin ligt 3 km ten noorden van Kapernaum. Zoals Waarder tov Driebruggen, dan hoor je wel wat er in het dorp gebeurt. En Bethsaida daar had Jezus 3 discipelen vandaan geroepen: Petrus, Andreas en Filippus. En Jezus had er een blindgeborene genezen. (Marcus 8:22). Dus drie plaatsen waar zij Jezus veel gehoord zullen hebben. Waar zij van Hem Zelf, of uit de 1^e hand vernomen zullen hebben dat Hij daar was, en wat Hij sprak en deed. Vandaag zouden de regiobladen er vol van staan: Kijk op Bodegraven Reeuwijk, IJsselbode enz.

Zo is ook in Waarder het Woord verkondigd. Dat is gelukkig niet met mij begonnen, ook al tientallen jaren eerder. Zover ik weet eerlijk en zuiver. Koning Jezus in Zijn Bijbelse verbanden gepredikt. En zelfs eeuwen hiervoor. En zeg ik teveel als ik ook zeg dat er in Waarder krachten zijn geschied. Wat

Jezus zegt in 11:20 van die drie steden. Ruim 11 jaar geleden is een vrouw uit onze gemeente wonderlijk hersteld nadat ze door het ijs was gezakt. Wonder Gods. En nu onlangs is een man uit de gemeente wonderlijk gespaard gebleven na 50 dagen ic vanwege corona. Wonder Gods. Christus heeft Zijn prediking omringd met wonderlijke krachten die niemand zijn ontgaan. Hij heeft door die krachten ook onder ons laten merken: Ik ben er. Ik leef. Reken toch met Mij en met Mijn bestaan en Mijn Persoon. Neem Mij serieus. Neem Mijn woorden serieus, neem Mijn Persoon serieus.

En Jezus heeft er wonderlijk gebracht tot geloof en bekering. Denk aan velen die belijdenis deden. Vanuit de opvoeding in een rechte lijn, maar ook ver afdwalen in hun jeugd, en ook zomaar vanuit een onchristelijke opvoeding. Christus heeft krachten betoond, aan mensen die precies zijn zoals jij of u. Of je nou christelijk opgevoed wordt of niet, innerlijk betrokken of niet, Christus heeft Zijn krachten laten zien dat Hij tot Zich kan trekken. Hij heeft laten merken: Het kan, ook voor jou, Ik werk dat, Ik doe dat! Neem Mij serieus, neem Mijn Persoon serieus.

En toen begon Jezus Die steden te verwijten omdat zij zich niet bekeerd hadden. In het algemeen gesproken, de meesten bedoelt Jezus, hebben zich toch niet bekeerd. Hoe is dat onder ons?

Zijn er die met Jezus niet echt rekenen?

Niet echt rekenen met Jezus, Die de Schepper is. Zich niet afvragen: leef ik voor Hem, ben ik er voor Hem. Die vragen niet laten doordringen tot onderzoek en toetsing.

Niet echt rekenen met Jezus, Die de Rechter is. Zich niet afvragen: wat zal Hij straks tot mij zeggen? Hoe zal ik Hem ontmoeten? Zal Hij mij kennen, herkennen als iemand die aan Zijn voeten kwam? Zal mij doen ingaan in het koninkrijk bereid door de Vader? Of zal Hij mij wegzenden in het eeuwige vuur?

Niet echt rekenen met Hem als Heere van het verbond en Zaligmaker van zondaren. Zich niet overgeven aan Hem om gered te worden, niet overtuigd van Zijn gewilligheid en Zijn goedheid.

En zij bekeerden zich niet. Je blijft wel naar de kerk komen, maar zonder geloof. Zijn er die onder ons? In deze gemeente waar Jezus is verkondigd en Hij krachten heeft gedaan. Nooit het Woord verstaan. Nooit laten brengen tot gedachten, vragen, worstelingen, geloof.

Dan horen we Jezus zeggen dat zulke steden, zulke mensen in die steden het zwaarder zullen hebben op de dag des oordeels dan Tyrus, Sidon

en Sodom. Tyrus en Sidon, dat zijn in de profeten, Jesaja, Ezechiël, de steden van het toppunt van duivelse macht, Sodom, en Gomorra, dat weten we, toonbeelden van goddeloze steden, met zwavel uit de hemel verwoest. Maar zij die het Woord hoorden en zich niet bekeerden zullen nog zwaarder gestraft worden dan die steden.

Jezus zegt dus: steden die nooit het Woord gehoord hebben, zullen gestraft worden, want elke zonde roept om wraak. Alle mensen zijn zondaren, en zondaren hebben God getergd en Zijn wet overtreden en zijn in Adam onder het oordeel. Maar als je het Woord hebt gehoord en krachten hebt gezien dan heb je zonden gedaan die zij niet gedaan kunnen hebben: je hebt bij al je zonden ook nog het Woord veracht, Gods stem en bemoeienis veracht. Je hebt Jezus verworpen, niet serieus genomen. Je hebt God meer op Zijn hart getrapt, Zijn reddende handen weggeslagen, dan mensen die nooit het Woord gehoord hebben. Je hebt zwaardere zonden gedaan en God is erger op Zijn hart getrapt. De straf zal des te erger zijn, de toorn van God en van het Lam des te zwaarder. Omdat je in de keer, onder het Woord, onbekeerd in de kerk bent gebleven.

Gemeente, wat een diepe boodschap en een huiveringwekkende realiteit. Iets om wel bij stil te staan. Iets wat ons wil laten beseffen dat naar de kerk gaan, een preek horen, nogal wat is. Je kunt onder het Woord zegen ontvangen, heil, je kunt er ook je oordeel mee verzwaren. Je kunt onder een preek opnieuw en meer heil genieten en ontvangen, je kunt onder een preek ook je oordeel weer erger maken. In elk geval: het is niet niks. Een preek horen. Het is niet vrijblijvend. Het is niet: baat het niet dan schaadt het niet. Het is niet: nou ja, misschien heb ik er niks aan, dan blijft het zoals het is, misschien heb ik er wel wat aan. Nee, zo losjes, zo vrijblijvend is het niet. Een preek horen, dat is wat, dat is een verantwoordelijkheid.

Iemand zou allicht kunnen denken: bedoelt u nou dat je dan soms maar beter niet kunt gaan? Dan maak je het in elk geval ook niet erger. Nog los van het feit dat het Gods wil is dat we Zijn Woord horen en dat Hij ons roept om te komen of mee te luisteren is er nog dit. Je zou wat dit betreft een preek kunnen vergelijken met een medicijn. Goed dat die er zijn. Medicijnen zijn er om je beter te maken. Onder Gods zegen. Maar bedoeld om je beter te maken. Als je de gebruiksaanwijzing opvolgt. Ja, je kunt medicijnen ook misbruiken. Verkeerd gebruiken: als je zelf voor je ogen of voor je huid door je mond gaat innemen. Of als je drank om te drinken in je ogen gaat smeren. Ja, dan kan een medicijn schadelijke werking krijgen, gevaarlijk, zelfs dodelijk zijn. Maar niemand zegt: dan neem ik maar helemaal geen medicijn, want stel dat ik het verkeerd gebruik. Nee, je gebruikt medicijnen, maar dan goed, volgens gebruiksaanwijzing.

Het Woord van Koning Jezus is als medicijn. Heilbrengend. Reddend, genezend. Bij goed gebruik, biddend, afhankelijk, vol overgave is het reddend. Dat is ook de bedoeling. Calvijn zegt ook vaak: dat is het eigenlijke doel van het Evangelie. Behouden, redden. Daarvoor is het gegeven. Alleen bij verkeerd gebruik, ja dan verzwaart het je oordeel, dan vergerger je je straf. Maar dat is geen reden om het dan maar niet te gebruiken en over te slaan, maar om het goed te gebruiken. Biddend te gebruiken: God te smeken: laat het mij tot zegen zijn. Biddend gebruiken. Dat is Gods bedoeling, daarvoor geeft Hij het zaad van het Woord. Om het gebruiken, maar dan goed. En dat geeft Hij Zelf op het gebed. Dat is Zijn liefste werk, Zijn liefste doel van het Woord.

Amen